

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ**

Број: 6/0-02-575/2017-5

Датум: 20. септембар 2017. године

Београд

Објављени текст садржи заштићене податке.
Заштићени подаци приказани су ознаком [...] или у распону који Комисија сматра одговарајућим начином заштите.

Председник Комисије за заштиту конкуренције на основу члана 37. став 2. и члана 65. став 5. Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС“, број 51/09 и 95/13), и члана 2. став 1. тачка 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције („Службени гласник РС“ број 49/11), одлучујући по пријави концентрације број 6/0-02-575/2017-1, коју је дана 01. септембра 2017. године поднело привредно друштво Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693, преко пуномоћника, Томислава Петковића, запосленог у друштву Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад на пословима директора сектора за трансформацију актива из Београда, улица Зрењанински пут 011ч/3/15, Београд, дана 20. септембра 2017. године, доноси следеће

РЕШЕЊЕ

I ОДОБРАВА СЕ у скраћеном поступку концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле од стране привредног друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693, над бензинском станицом у насељу Багрдан, која је изграђена на катастарској парцели 1829/1 КО Багрдан-село, укупне површине 15.787 м² уписана у лист непокретности 696, катастарска општина Багрдан село, град Јагодина, до чега долази куповином циљне бензинске станице од њеног досадашњег власника.

II УТВРЂУЈЕ СЕ се да је подносилац пријаве, друштво Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693, дана 04. септембра 2017 године уплатио износ од 2.981.792,50 (двамилионадеветстоосамдесетједнахиљадаседамстодеведестдва и 50/100) динара на рачун Комисије за заштиту конкуренције што представља одговарајући прописани износ за издавање Решења о одобрењу концентрације у скраћеном поступку.

Образложење

Привредно друштво Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад, са седиштем на адреси Народног фронта 12, Нови Сад, Србија, матични број 20084693 (у даљем тексту: подносилац пријаве или НИС), поднело је дана 01. септембра 2017. године преко пуномоћника пријаву концентрације која је заведена под бројем 6/0-02-575/2017-1. Подносилац пријаве предложио је да Комисија за заштиту конкуренције (у даљем тексту: Комисија) одобри концентрацију учесника на тржишту у скраћеном поступку.

Након што је извршила увид у достављену документацију и на основу свих чињеница које проистичу из садржаја поднете пријаве, Комисија је утврдила да је пријава потпуна и поднета у складу са Законом о заштити конкуренције (у даљем тексту: Закон) и са чланом 2. Уредбе о садржини и начину подношења пријаве концентрације („Службени гласник РС“, број 05/16).

Подносилац пријаве је 01. септембра 2017. године, доставио Комисији и захтев за одређивање мере заштите података и извора података, о чему је одлучено посебним Закључком број 6/0-02-574/2017-4, од 20. септембра 2017. године.

Учесници концентрације

Учесник концентрације, друштво НИС регистровано је у Агенцији за привредне регистре под матичним бројем 20084693, а претежна делатност је експлоатација сирове нафте, (шифра делатности: 0610). Друштво НИС је једна од највећих вертикално интегрисаних нафтних компанија у југоисточној Европи. Стварна делатност подносиоца пријаве је знатно шира од његове претежене делатности и обухвата истраживање, производњу и прераду нафте и природног гаса, као и промет широког асортимана нафтних деривата. Седиште компаније и њени основни производни капацитети налазе се у Републици Србији, која захваљујући свом географском положају, представља центар трговине и инвестиција на Балкану. Пословне активности друштва НИС су организоване у оквиру пет блокова: 1) истраживање и производња, 2) сервис, 3) прерада, 4) промет и 5) енергетика. У рафинеријама друштва НИС производи се широк спектар деривата нафте и деривата природног гаса, који одговарају међународним стандардима квалитета и произвођачким спецификацијама рафинерија. Производи друштва НИС су: аутомобилска горива, течни нафтни гас, авио горива, уља и мазива, уља за ложење, битумени, петрохемијски производи (примарни бензин, пропилен), дестилати и рафинати, и остали производи (бензен, толуен, течни сумпор, специјални бензини). Друштво НИС производи и пијаћу воду Јазак. Осим наведених производа, друштво НИС својим клијентима пружа бројне услуге, међу којима су: прерада нафте, транспорт и складиштење нафтних деривата, услуге акредитованих лабораторија за испитивање и еталонирање, услуге нафтних сервиса (бушење, опремање и ремонт нафтних, гасних и геотермалних бушотина, геофизичка испитивања и мерења, одржавање и изградња система за производњу нафте и гаса, одржавање и ремонт опреме, изградња и одржавање транспортних цевовода, бушење, опремање и ремонт бунара за пијаћу воду, транспорт материјала и опреме) и услуге научно-техничког центра (пројектовање истражних геолошких радова, геофизичких радова и разраде лежишта, пројектовање и друге инжењеринг услуге). Подносилац пријаве доставио је листу повезаних учесника у концентрацији и повезаних друштава са учесницима у капиталу, и то:

1. Акционарско друштво за хотелијерство и туризам „О ЗОНЕ“ а.д. Београд, матични број 20094630, са седиштем у Београду и основном делатношћу – хотели и сличан смештај, шифра делатности: 5510; учешће НИС-а 100%;
2. „Нафтагас- нафтни сервис“ д.о.о. Нови Сад, матични број 20801786, са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%;
3. „Нафтагас технички сервис“ д.о.о. Зрењанин, матични број 20801794 са седиштем у Зрењанину и основном делатношћу – поправка машина, шифра делатности: 3312; учешће НИС- а 100%;

4. „Научно технолошки центар НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад, матични број 20802421 са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – услужне делатности у вези са истраживањем и експлоатацијом нафте и гаса, шифра делатности: 0910; учешће НИС-а 100%;
5. „Нафтагас транспорт“ д.о.о. Нови Сад, матични број 20829923, са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – друмски превоз терета, шифра делатности: 4941; учешће НИС-а 100%;
6. „НИС Светлост“ д.о.о. Бујановац, матични број 20125535, са седиштем у Бујановцу и основном делатношћу – трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима, шифра делатности: 4671; учешће НИС-а 51,32%;
7. „Serbskaya Generaciya д.о.о. Нови Сад“, матични број 21123781, са седиштем у Новом Саду и основном делатношћу – делатност холдинг компанија, шифра делатности: 6420; учешће НИС-а 49%;
8. „Пинки“ а.д. Београд-Земун, матични број 07026781, са седиштем у Земуну и основном делатношћу – остале спортске активности, шифра делатности: 9319; учешће НИС-а 48,70%;
9. „ХИП Петрохемија“ а.д. Панчево, матични број 08064300, са седиштем у Панчеву и основном делатношћу –производња пластичних маса у примарним облицима, шифра делатности: 2016; учешће НИС-а 12,45%;
10. „Линде гас Србија“ а.д. Бечеј, матични број 08128570, са седиштем у Бечеју и основном делатношћу –производња индустријских гасова, шифра делатности: 2011; учешће НИС-а 12,44%.

Према подацима Централног регистра за хартије од вредности Републике Србије, на дан 14.09.2017. године, највећи акционар друштва НИС, је друштво Gazprom Neft са учешћем од 56,15% од укупно емитованих акција, Република Србија учествује у укупном акцијском капиталу са 29,87%, док се у власништву осталих мањинских акционара налази 13,98% од укупно емитованих акција.

Бензинска станица над којим ће друштво НИС успоставити контролу, налази се у насељу Багрдан, која је изграђена на катастарској парцели 1829/1 КО Багрдан-село, укупне површине 15.787 м², уписана у лист непокретности 696, катастарска општина Багрдан село, град Јагодина (у даљем тексту: циљна бензинска станица). Циљна бензинска станица налази се на аутопуту Е75, удаљена 14 километара од града Јагодине. Према наводима у пријави, друштво НИС ће успоставити контролу над циљном бензинском станицом која је у власништву друштва Ехробанк а.д. Београд, са седиштем на адреси Далматинска 22, Београд, матични број 07534183, а чија је претежна делатност остало монетарно посредовање, шифра делатности (6419). У Агенцији за привредне регистре је дана 02.06.2017. године извршена промена имена друштва Margin Bank а.д. Београд у Ехробанк а.д. Београд, сагласно промени власништва над акцијама тог друштва. Ова концентрација одобрена је од стране Комисије, Решењем број 6/0-02-719/2016-5, од 21. октобра 2016. године. Друштво Ехробанк а.д. Београд, у Републици Србији је присутно пре свега на тржишту банкарских и финансијских услуга.

Према наводима у пријави, пре спровођења трансакције, делатност на циљној бензинској станици обављао је [...], под брендом AVIA, а на основу уговора о закупу.

Опис трансакције и акт о концентрацији

Као акт о концентрацији, Комисији је достављено више докумената. Друштво Ехробанк а.д. Београд је дана 23. маја 2017. године доставило друштву НИС Позивно писмо за достављање понуде за куповину непокретности и покретности у власништву Марфин Банк а.д. Београд, а које се односи на циљну бензинску станицу. Друштво НИС је дана 29.05.2017. године доставило Понуду за за куповину непокретности и покретних ствари, на основу Позивног писма за достављање понуда, добијеног од Марфин Банк а.д. Београд. Друштво Ехробанк а.д. Београд је дана 30. маја 2017. године квалификовало понуду друштва НИС као најповољнију и прихватило исту. Подносилац пријаве је доставио и Евиденцију тендерске понуде, као и Одлуку друштва Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад о закључењу уговора о куповини непокретности – ССГ Багрдан са пратећом опремом (у даљем тексту: Одлука). Овом Одлуком, прецизно су дефинисане даље радње које ће се предузети са намером закључења уговора о купопродаји непокретности и опреме, а које се односе на циљну бензинску станицу.

Услови за подношење пријаве

Из свега наведеног произлази да предметна трансакција представља концентрацију у смислу члана 17. став 1. тачка 2. Закона.

Учесник на тржишту који стиче контролу има обавезу пријаве концентрације у смислу члана 61. став 1. тачка 1. Закона, што је утврђено увидом у податке о приходима и у финансијске извештаје подносиоца пријаве.

Релевантно тржиште

Релевантно тржиште одређено је у складу са чланом 6. Закона и Уредбом о критеријумима за одређивање релевантног тржишта („Службени гласник РС“, бр. 89/2009). Релевантно тржиште производа представља скуп роба/услуга које потрошачи сматрају заменљивим у погледу њиховог својства, уобичајене намене и цене. Релевантно географско тржиште представља територију на којој учесници на тржишту учествују у понуди или потражњи и на којој постоје исти или слични услови конкуренције, а који се битно разликују од услова конкуренције на суседним територијама.

Подносилац пријаве предложио је да се релевантно тржиште производа дефинише као тржиште малопродаје нафтних деривата. Полазећи од стварне делатности подносиоца пријаве и бензинске станице која је предмет куповине, Комисија је у овом случају прихватила наведени предлог подносиоца пријаве. За оцену предметне концентрације, Комисија је одредила релевантно тржиште производа као тржиште трговине на мало дериватима нафте на бензинским станицама. Тржиште трговине на мало нафтним дериватима може се додатно сегментирати на тржиште трговине на мало моторним бензинима, тржиште трговине на мало дизел горивима и тржиште трговине на мало течним нафтним гасом. Са аспекта супституције тражње, крајњи потрошачи, различите врсте нафтних деривата, најчешће не могу сматрати заменљивим, с обзиром да је одлука о куповини условљена пре свега типом и карактеристикама моторних возила. Међутим, са аспекта заменљивости понуде моторни бензин и дизел горива су увек

доступни на свим бензинским станицама, док је течни нафтни гас, доступан на већини бензинских станица. Због тога, у овом случају, Комисија сматра да није потребно додатно сегментирати релевантно тржиште производа. Такође, и Европска комисија је у својим одлукама (на пример у предметима: COMP/M.3291 - Preem / Skandinaviska Raffinaderi и предмет: IV/M.727 - BP/Mobil), уважавајући наведене карактеристике тражње и понуде, релевантно тржиште производа дефинисала као јединствено малопродајно тржиште нафтних деривата без потребе да се исто додатно сегментира.

Подносилац пријаве предложио је да се шире релевантно географско тржиште дефинише као целокупна територија Републике Србије. Такође, подносилац пријаве навео је, да се као уже релевантно географско тржиште дефинише линијско тржиште аутопута кроз Републику Србију. У пријави је наведено да се линијско тржиште аутопута кроз Републику Србију може сматрати релевантним ужим географским тржиштем због специфичности да је највећи део саобраћаја на њему транзитни саобраћај, посебно имајући у виду саобраћај страних лица. Ова специфичност има за последицу да бензинске станице на овом тржишту по правилу захтевају већа улагања (ресторан, већа понуда допунског асортимана, већа инфраструктурна улагања и сл.), те је последично цена горива на овим бензинским станицама нешто већа. Такође, бензинске станице на аутопуту су по правилу ван насељеног места, што најчешће захтева плаћање путарине и вожњу од више десетина километара, због чега нису атрактивне за снабдевање локалних купаца. Изузетак од претходно наведеног су бензинске станице на ужој територији града Београда, које због чињенице да аутопут пролази кроз сам град Београд и структуре купаца, представљају преваходно градске бензинске станице због чега нису обухваћене овако одређеним ужим релевантним географским тржиштем.

Према наводима у пријави, циљна бензинска станица налази се на аутопуту Е75 на 14км од Јагодине, из правца Ниша, а локални купци се не снабдевају на њој (што важи и за друге бензинске станице на аутопуту), будући да је потребно плаћање путарине и вожња од 51км да би се из Јагодине дошло до бензинске станице и вратило назад у Јагодину. Са друге стране, купци на аутопутним бензинским станицама су највећим делом путници у транзиту који могу бирати место снабдевања било где у Србији на аутопуту, и по правилу неће силазити са аутопута ради куповине горива. С обзиром на наведене карактеристике, подносилац пријаве сматра да преузимање циљне бензинске станице неће утицати на пословање бензинских станица друштва НИС и конкурената у Јагодини, већ ће имати преваходно утицај на бензинске станице на аутопуту.

У складу са претходном праксом, Комисија географско тржиште које се односи на делатност малопродаје, дефинише на локалном нивоу, те стога, није могла да прихвати предлог подносиоца пријаве да се као релевантно географско тржиште дефинише читав територија Републике Србије. Уважавајући све разлике у цени нафтних деривата у оквиру истог ланца бензинских станица, као и карактеристике бензинских станица који се налазе на аутопуту у односу на оне које се налазе на магистралном путу, граду и/или селу, Комисија је делимично прихватила предлог подносиоца пријаве да се као релевантно географско тржиште дефинишу аутопутеви који се налазе у Републици Србији. С обзиром, да на аутопутевима који се налазе у Републици Србији постоје ограничења која се тичу улаза и излаза са бензинских станица, односно да се возила која се крећу једном страном аутопута (левом или десном), могу снабдети нафтним дериватима само са стране којом се крећу, без

додатних трошкова, Комисија је за потребе овог предмета, дефинисала два релевантна географска тржишта:

1. десна страна аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Мађарском, и
2. десна страна аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Хрватском.

Као главни критеријум за претходну дефиницију релевантних географских тржишта, коришћено је кретање возила у транзиту. Такође, Комисија је имала у виду чињеницу и да одређене деонице аутопутева могу представљати посебна тржишта, али да за потребе овог предмета додатна сегментација није неопходна, имајућу у виду интензитет конкуренције на посматраним географским тржиштима.

Оцена ефеката концентрације

Након дефинисања релевантног тржишта, а за потребе оцене ефеката предметне концентрације, Комисија је анализирала структуру релевантних тржишта, и утврдила ниво конкуренције. Комисија је имала у виду да се приходи појединачних бензинских станица на аутопутевима на територији Републике Србије разликују, али јој прецизни подаци за конкуренте друштва НИС нису били доступни. Подносилац пријаве је доставио и појединачне промете у тонама и приходе за своје бензинске станице које се налазе на аутопуту. За потребе предметне концентрације, ради оцене ефеката, Комисија је у овом случају ниво конкуренције одредила на основу броја бензинских станица које се налазе на десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Мађарском, и десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Хрватском.

Према графичком приказу подносиоца пријаве, на десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до Београда присутно је укупно 15 бензинских станица, од којих две послују под брендом НИС, а две под брендом Gasprom. На десној страни аутопута од Београда до државне границе са Мађарском присутно је укупно 7 бензинских станица, од којих једна послује под брендом НИС. На основу истог извора података, на десној страни аутопута од Београда до државне границе са Хрватском присутно је укупно 6 бензинских станица, од којих две послују под брендом НИС. Најзначајнији конкуренти послују под следећим брендovima: OMV, MOL, ЕКО, Lukoil.

На основу претходних података, Комисија је констатовала да се на десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Мађарском, налази укупно 22 бензинске станице, од којих је 5 под контролом подносиоца пријаве. Након спровођења концентрације, подносилац пријаве контролисаће укупно 6 бензинских станица, а његово тржишно учешће износиће 27,27%, што представља раст од 4,55 процентна поена. На основу изнетих података, на конкретном тржишту Херфиндал-Хиршманов индекс, пре спровођења концентрације износио је 1.611,57 поена, док ће након спровођења концентрације износити 1.818,18 поена, што представља раст од 206,61 поена.

На десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Хрватском, налази се укупно 21 бензинска станица. Пре спровођења концентрације, подносилац пријаве је контролисао 5 бензинских станица, чије је тржишно учешће

износило 23,81%, а након спровођења концентрације, контролисаће укупно 6 бензинских станица, те ће његово тржишно учешће износити 28,57%, што представља раст од 4,76 процентних поена. На овом тржишту, Хефиндал-Хиршманов индекс, пре спровођења концентрације износио је 1.655,33 поена, док ће након спровођења концентрације износити 1.882,086 поена, што представља раст од 226,76 поена.

На основу претходног, Комисија је констатовала, да предметном концентрацијом долази до хоризонталног преклапања активности учесника у концентрацији, али да се структура тржишта трговине на мало дериватима нафте на бензинским станицама на релевантним географским тржиштима неће битније променити, односно оба релевантна тржишта остаће умерено концентрисана. Наиме, вредности Хефиндал-Хиршмановог индекса након спровођења концентрације показују да ће на оба тржишта трговине на мало дериватима нафте на бензинским станицама које се налазе на десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Мађарском, као и десној страни аутопута од државне границе са Македонијом до државне границе са Хрватском бити мања од 2.000 поена.

Имајући у виду све претходно наведено, Комисија је закључила да не постоји забринутост у погледу било ког критеријума за оцену дозвољености концентрације из члана 19. Закона. Из тог разлога је одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

Одлука у ставу II диспозитива донета је применом члана 65. став 5. Закона и члана 2. став 1. тачке 6. Тарифника о висини накнада за послове из надлежности Комисије за заштиту конкуренције, а на основу оствареног прихода учесника у концентрацији и са њима повезаних учесника на тржишту у обрачунској години која претходи години у којој је концентрација пријављена.

Поука о правном средству

Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама ("Службени гласник РС", бр. 28/1994, 53/1995, 16/1997, 34/2001 - др. закон, 9/2002, 29/2004, 61/2005, 116/2008 - др. закон 31/2009, 101/2011, 93/2012, 93/2014 и 106/2015).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Др Милоје Обрадовић